

FÜZTERMESZTÉS-ÉRTÉKESÍTÉS

Az Erdő 1980. júliusi számában *Czikk László* ismerteti a decsi Egyetértés Mgtsz-ben amerikai fűz (*Salix americana* Hort) telepítése során szerzett tapasztalatait. A cikk néhány — főként gazdasági vonatkozású — megállapítása vitatható.

Először vizsgáljuk meg az exportálási lehetőségeket. A Magyarországon megtermelt fűzveszőt a tőkés piacon kétféle formában értékesítjük: túlnyomó részét különféle fonott termékekben, kisebb hányadát (mintegy 7⁰/₀-át) hántolt fűzvesző formájában. A piac felvevőképessége sajnos egyáltalán nem korlátlan. Rendkívül erős lengyel, román, jugoszláv, kínai és egyéb távol-keleti konkurenciával kell számolnunk, így évről évre nehezebb áruinkat elfogadtatnunk. Különösen nehézé teszi helyzetünket, hogy a fonottárupiacon Magyarország az egyik legdrágább eladó. Ezt a pozíciót csak konkurrenseinknél nagyobb pontossággal, jobb minőséggel tudjuk — nagyon nehezen — tartani.

A másik probléma a kosárfonással foglalkozók létszáma. Ebben a szakmában jelentős emelkedéssel aligha számolhatunk, jó ha a szinten tartást meg tudjuk oldani. Ez a körülmény — még ha exportlehetőségeinket bővíteni is tudnánk — meghatározza a vesszőfelhasználás mennyiségét. Már ebben az évben is tapasztaltuk, hogy a hazai fűzveszőpiacon megközelítőleg elegendő vessző áll rendelkezésre. Az exportáló szövetkezetek, de még a magánkisiparosok igényeit is, túlnyomó részben ki tudtuk elégíteni. Néhány éven belül teljes telítettségre számíthatunk.

A fűzvesző tőkés exportjának jelentős növelését lényegében ugyanezek a tényezők akadályozzák. A kosárfonás, mint szakma, Nyugat-Európában egy-két elszigetelt területen maradt fenn mindössze, tehát nincs, aki feldolgozza a megtermelt alapanyagot. Ez alól egyedül Spanyolország kivétel, ők azonban ön-ellátók, sőt a vesszőpiacon eladóként jelentkeznek. Ezekből láthatjuk, a fűzvesző értékesítése távlatban problémákat fog jelenteni.

A nagyméretű fonott termékek iránti kereslet az utóbbi időben csökkent. Mérséklődött tehát a nagyméretű fűzvesző felhasználása is. Kosárfonás céljára jelenleg elsősorban a 160 cm-es vagy annál rövidebb méretű anyagot használjuk. Ez a vesszőméret kb. 5—6 t/ha-os termést jelent egy jól beállt táblán. A tanulmányban közölt 21—22 t/ha-os termés azt jelenti, hogy zömében 2—3 méter hosszú, kosárfonás céljára igen korlátozott mennyiségben felhasználható vesszőszálakat termesztettek.

A *Gibberellin*-permetezés gazdasági szempontból így tehát indokolatlan. (Más a helyzet természetesen, ha pl. rostosításra vagy partvédő rőzsekötegek készítéséhez termesztjük a fűzveszőt, amikor nagy előny a méret.) Sajnos a permetezés hatására az alvórügyekből megjelenő új hajtás nem ad fonás céljára használható anyagot, mert az alászorult szálak mechanikai tulajdonságai nagyon rosszak.

Felmerül viszont annak a lehetősége, amint erre a szerző is utalt, hogy rügyfakadaskor juttassuk ki a *Gibberellint*. Elképzelhető, hogy egy töről jóval több szál indul, és ezek rövidebbek maradnak, anélkül, hogy alászorulnának. Ezt a kísérletet 1981 tavaszán, az Erdőgazdasági Fűz- és Kosáripári Vállalat területén el fogjuk végezni.

Babos Rezső